

VERSLAG DAGVLINDERS ABTSWOUDSE BOS VLINDERROUTE 2015

boomblauwtje

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afdeling Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT
afdelingDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Samenvatting	3
3. Methode	3
4. Resultaten	4
5. Conclusie	8
6. Aanbevelingen beheer.....	8
7. Jaarlijst.....	9

Auteur : Leo Poot

Veldwerk: Marian Barendtszen

Foto's : Leo Poot

Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2016

Referentie: Dagvlinders Abtswoudse bos vlinder route 2015, KNNV afdeling Delfland, 2016

Overname van delen van de tekst is toegestaan onder bronvermelding.

1. Inleiding

In dit verslag zijn de data verkregen van het monitoren van de vlinderroute gelegen in het Abtswoudse bos midden, (km hok 37-25-25 RD x84-y443) verwerkt en de resultaten weergegeven uit seizoen 2015. De vlinderroute bestaat uit 17 trajectdelen met wisselend biotoop variërend in lengtes van 50-200 meter. De route werd zes maal gelopen in seizoen 2015 van april tot en met augustus.

2. Samenvatting

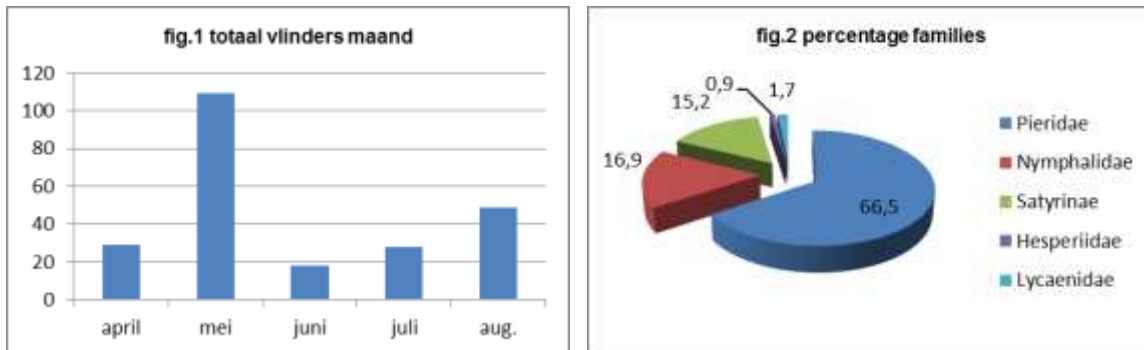
In seizoen 2015 werden 233 dagvlinders geteld (index=T/Ab 33,3), de koolwitjes uit de familie Pieridae werden het meest gezien. Dagpauwoog (Nymphalidae) en bont zandoogje (Satyrinae) werd in redelijke aantallen waargenomen. Van de soorten uit de overige aangetroffen families waren de aantallen laag of werd slechts een enkel imago gespot. Wel worden elk jaar weer oranjetipjes (Pieridae) gezien, dit betreffen allen mannelijke exemplaren. Veel algemeen voorkomende soorten uit de families Lycaenidae en Hesperidae worden zelden gezien in de locatie. Seizoen 2015 kunnen we typeren als een slecht seizoen voor dagvlinders in deze locatie en volgt hierin de landelijke trend. Voor de vestiging van het oranjetipje is het beheer weinig effectief.

3. Methode

Het tellen wordt gedaan volgens de methode die bij vlindermonitoring gebruikelijk is zij het dat de frequentie in de bezoeken per maand (seizoen) door weersinvloeden kan verschillen. Het gebied ligt in het km hok 37-25-25, dit is een vlinderroute die door Marian wordt geteld en loopt door een groot gedeelte van het westelijk deel van het "Abtswoudse bos midden". Deze route is verdeeld in 17 trajectdelen met wisselend biotoop en grenst aan een aantal sectoren waar het maairegiem wordt uitgevoerd, (vlinderbiotoop 37-26-21/31). Geteld wordt bij zonnige weersomstandigheden en een windsnelheid van niet meer dan 4 Beaufort.

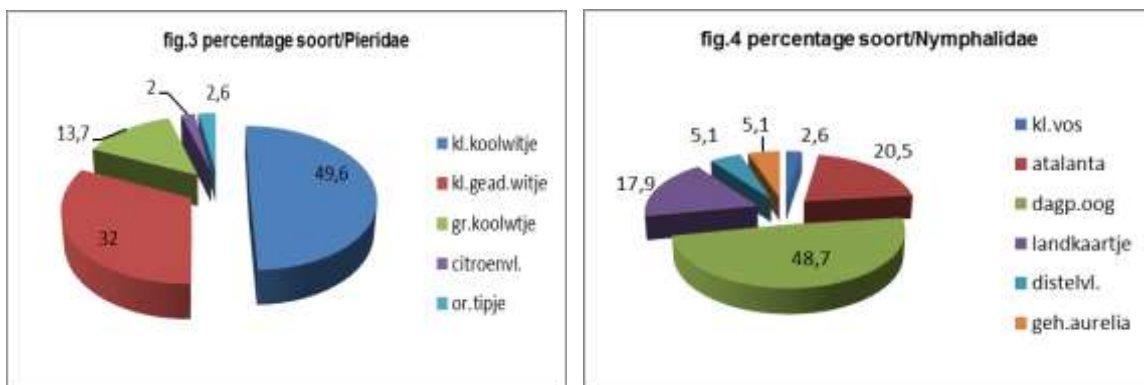
4. Resultaten

In totaal werden 233 vlinders geteld (fig.1), index $I=T/ab$ 33,3. Geteld werd er van april tot en met augustus 1-2 keer per maand. De hoogste aantallen werden gezien in de maand mei waarbij de koolwitjes veruit in de meerderheid waren. De vlinders uit de familie der Pieridae werden het meest aangetroffen, op afstand gevolgd door de soorten uit de Nymphalidae en Satyrinae, slechts 1 en 2 imago's uit de Lycaenidae en Hesperidae. Fig.2. (zie ook de jaarlijst)

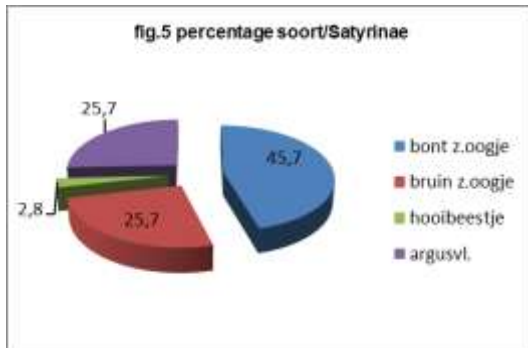

Er werden in totaal 18 soorten vlinders gedetermineerd, uit de familie Pieridae werden de kleine koolwitjes en kleine geaderde witjes het meest gespot. Dit seizoen werd het groot koolwitje in populatie aantal gezien. De citroenvlinder werd slechts in enkele gevallen gezien. Ook het oranjetipje werd dit seizoen weer gezien, fig.3.

Uit de familie Nymphalidae was de dagpauwoog de meest voorkomende gevolgd door de atalanta en het landkaartje, bij de overige aangetroffen soorten waren de aantallen laag, fig.4.

Uit de familie Satyrinae was het bonte zandoogje de meest getelde soort, op afstand gevolgd door bruin zandoogje (lage aantallen voor deze toch normaal massale soort) en argusvlinder. De populatie argusvlinders lijkt stabiel in deze locatie. Er werd zelfs een hooibeestje gescoord, zou het dan toch nog gaan lukken met deze soort? Fig.5.

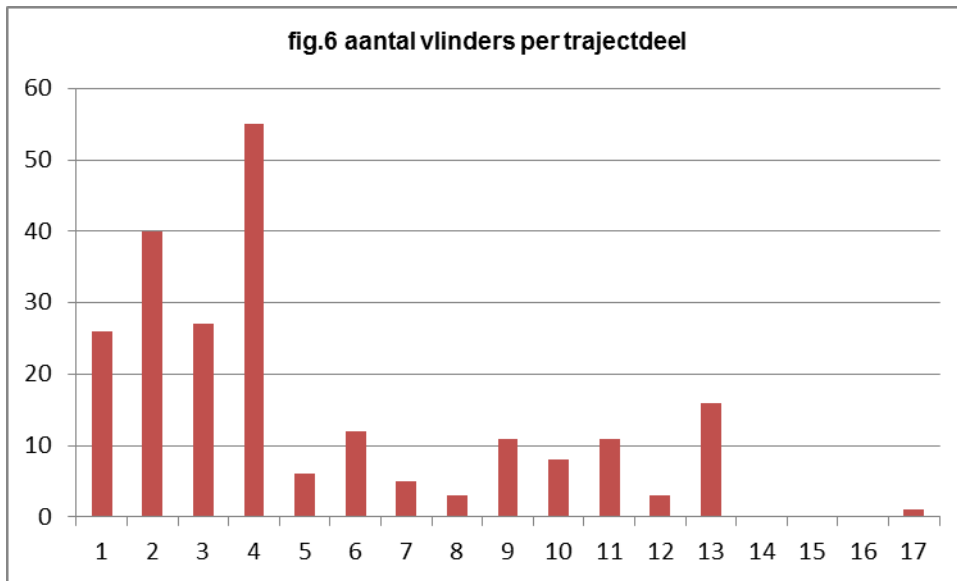

hooibeestje

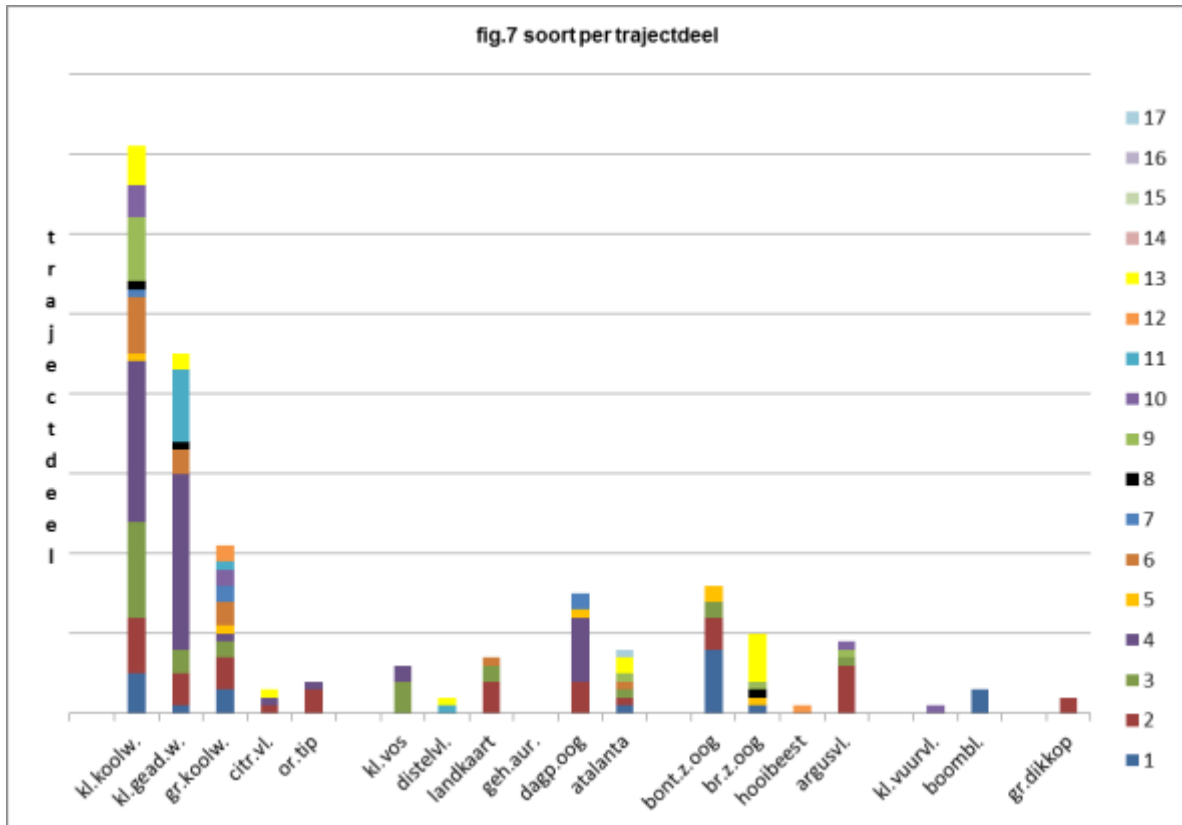

Uit de familie Lycaenidae werden maar 2 soorten (kleine vuurvlinder en boomblauwtje) gezien en bij de Hesperiiidae maar 1 soort (groot dikkopje) en ook nog in heel lage aantallen, zie jaarlijst.

De hoogste aantallen vlinders werden geteld in trajectdeel 4, samen met trajectdeel 1,2 en 3 de favoriete delen lijkt het. Wel komen die scores grotendeels op het conto van kleine en geaderde witjes. Trajectdeel 2 heeft de grootste verscheidenheid aan soorten uit meerdere families, fig.6, 7, zie ook jaarlijst.

In onderstaand figuur is het voorkomen van de soort per trajectdeel weergegeven, te zien is dat bij voorbeeld de soort klein koolwitje en klein geaderd witje het meest voorkomen in trajectdeel 4. Tevens is te zien dat klein koolwitje in de meeste trajectdelen wel geteld wordt en het groot koolwitje in 50% van de trajectdelen, fig.7.

parende grote dikkopjes

5. Conclusie

De aantallen families, soorten en imago's zijn bijna gelijk aan de data uit seizoen 2014 zij het dat in 2014 de route meer werd gelopen. Het seizoen moet dan ook aangemerkt worden als slecht dagvlinderjaar voor deze locatie. Landelijk was het seizoen 2015 ook niet zo best dus volgt de locatie de trend, wel is opmerkelijk dat de bruine zandoog weinig werd geteld in deze locatie normaal toch één van de talrijkste soorten. Ook zijn er soorten die nog steeds in lage aantallen of helemaal niet geteld worden zoals, icarus blauwtje, hooibeestje, citroenvlinder en kleine vuurvlinder, toch soorten die heel algemeen voorkomen!

Waarschijnlijk toch een gebrek aan nectar leverende flora waardoor weinig soorten hier kunnen foerageren. Positief is dat het oranjetipje (*Anthocharis cardamines*) elk jaar wel weer wordt gezien zowel in deze locatie en de vlinderbiotoop. Tot op heden zijn er echter alleen mannelijke exemplaren gezien en heeft de auteur van dit verslag nog geen eitjes of rupsen gevonden die wijzen op vestiging van de soort.

6. Aanbevelingen beheer

Voor de vestiging van een populatie oranjetipjes is het aan te bevelen bepaalde delen waar de waardplanten van deze soort voorkomen (pinksterbloem/look zonder look), gefaseerd te maaien waardoor er jaarlijks planten blijven staan voor de ontwikkeling van eitjes en rupsen.

poppen klein koolwitje

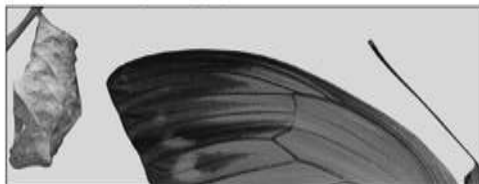

7. Jaarlijst

Jaarlijst vlinderroute 2015 Abtswoudse bos

familie soort	ned.naam	aantal	waardplant
Pieridae			
Pieris rapae	klein koolwitje	76	kruisbloemigen
Pieris napi	klein geaderd witje	49	kruisbloemigen
Pieris brassicae	groot koolwitje	21	kruisbloemigen
Gonepteryx rhamni	citroenvlinder	3	sporkehout
Anthocharis cardamines	oranjetip	4	look z look/pinksterbloem
Satyrinae			
Maniola jurtina	bruin zandoogje	9	div.grassen
Pararge aegeria	bont zandoogje	16	div.grassen
Coenonympha pamphilus	hooibeestje	1	div.grassen
Lasiommata megera	argusvlinder	9	div.grassen
Nymphalidae			
Aglais urticae	kleine vos	1	grote brandnetel
Inachis io	dagpauwoog	19	grote brandnetel
Vanessa atalanta	atalanta	8	brandnetel
Araschnia levana	landkaartje	7	grote brandnetel
Vanessa cardui	distelvlinder	2	akkerdistel/grote brandnetel
Polygonia c-album	gehakelde aurelia	2	grote brandnetel/wilg
Hesperiidae			
Ochlodes sylvanus	groot dikkopje	2	div.grassen
Lycaenidae			
Lycaena phlaeas	kleine vuurvlinder	1	veldzuring
Celastrina argiolus	boomblauwtje	3	klimop/sporkehout
	totaal	233	

Bij ons kun je
je ontpoppen.

Tot iemand die van de natuur geniet. Of haar bestudeert en beschermt. De KNNV maakt je wegwijs in de natuur.

www.knnv.nl/afdelingDelfland